

Pani / Pan
Prezydent / Burmistrz / Wójt
Starosta Powiatu
wszyscy

Szanowni Państwo;

nawiązując do informacji przekazanej przez Pana Stanisława Szweda Sekretarza Stanu w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej, dotyczącej instrumentów wsparcia dla jednostek organizacyjnych pomocy społecznej oraz innych jednostek działających w obszarze pomocy społecznej w związku z aktualną sytuacją na rynku energetycznym, **zwracam się do Państwa z uprzejmą prośbą o pilne upowszechnienie** poniższej informacji wśród wszystkich potencjalnie zainteresowanych podmiotów (publicznych i niepublicznych) funkcjonujących na obszarze Państwa jednostki samorządu terytorialnego.

Z dniem 20 września 2022 r. weszła w życie ustawa z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw (Dz. U. z 2022 r., poz. 1967).

Jednym z celów ww. ustawy jest wprowadzenie mechanizmu ustalania przez przedsiębiorstwo energetyczne wytwarzające ciepło średnich cen wytwarzanego ciepła dla odbiorców ciepła na potrzeby gospodarstw domowych i potrzeby użyteczności publicznej, dla których przyjmuje się wartość:

- a) 150,95 zł/GJ netto dla ciepła wytwarzanego w źródłach ciepła opalanych gazem ziemnym lub olejem opałowym,
- b) 103,82 zł/GJ netto dla ciepła wytwarzanego w pozostałych źródłach.

Średnią cenę wytwarzania z rekompensatą stosuje się w okresie od dnia 1 października 2022 r. do dnia 30 kwietnia 2023 r. Wśród podmiotów, dla których zostanie ustalona średnia cena wytwarzania ciepła z rekompensatą, należy w szczególności wyróżnić następujące podmioty funkcjonujące w obszarze pomocy społecznej:

- 1) **jednostka organizacyjna pomocy społecznej** w rozumieniu art. 6 pkt 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2268, z późn. zm.), w zakresie, w jakim zużywa ciepło na potrzeby świadczenia pomocy społecznej,
- 2) **noclegownia albo ogrzewalnia**, których mowa w art. 48a ust. 3 albo 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w zakresie, w jakim zużywają ciepło na potrzeby podstawowej działalności,

- 3) **placówka zapewniająca całodobową opiekę** osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, o której mowa w art. 67 i 69 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w zakresie, w jakim zużywa ciepło na potrzeby podstawowej działalności,
- 4) **rodzinny dom pomocy**, o którym mowa w art. 52 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, albo **mieszkanie chronione**, o którym mowa w art. 53 tej ustawy, w zakresie, w jakim zużywają ciepło na potrzeby bieżącej działalności.

Warunkiem niezbędnym do uzyskania omawianego wsparcia jest złożenie sprzedawcy ciepła przez ww. podmioty oświadczenia w trybie określonym w art. 6 ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw. Przedstawiony dokument powinien zawierać oświadczenie o spełnieniu warunków pozwalających na uznanie danego podmiotu za objęty wsparciem, jak również wskazanie określonych danych służących określeniu szacunkowej ilości zużywanego ciepła. Oświadczenie jest składane pod rygorem odpowiedzialności karnej, a jego wzór został określony w rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 20 września 2022 r. w sprawie wzorów oświadczeń składanych przez odbiorców ciepła niebędących gospodarstwami domowymi w celu skorzystania ze szczególnych rozwiązań w związku z sytuacją na rynku paliw (Dz. U. z 2022 r., poz. 1975).

W tym miejscu należy podkreślić, że odbiorcy, o których mowa powyżej, składają po raz pierwszy oświadczenia, o których mowa w art. 6 ust. 1, sprzedawcy ciepła, który w dniu wejścia w życie ustawy, na mocy umowy sprzedaży ciepła, dostarcza ciepło tym odbiorcom, **w terminie 21 dni od dnia wejścia w życie ustawy (tj. liczonych od dnia 20 września 2022 r.)**. Niezłożenie przez ww. odbiorców oświadczeń w ww. terminie uprawnia sprzedawcę ciepła do niestosowania wobec tych odbiorców średniej ceny wytwarzania ciepła z rekompensatą, natomiast złożenie oświadczeń po upływie tego terminu zobowiązuje sprzedawcę ciepła do stosowania wobec tych odbiorców średniej ceny wytwarzania ciepła z rekompensatą ze skutkiem od miesiąca następującego po miesiącu, w którym złożono oświadczenie.

W kontekście możliwości skorzystania z przedstawionego rozwiązania należy podkreślić, że średniej ceny wytwarzania ciepła z rekompensatą **nie stosuje się** do odbiorców w zakresie, w jakim korzystają ze wsparcia na cele ogrzewania na podstawie przepisów:

- 1) ustawy z dnia 26 stycznia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców paliw gazowych w związku z sytuacją na rynku gazu (przedmiotowe rozwiązania zostały opisane w drugiej części niniejszego pisma);
- 2) ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym (Dz. U. z 2022 r., poz. 1692 i 1967);
- 3) art. 24 (dodatek dla gospodarstw domowych) lub art. 26 (opisany poniżej dodatek dla podmiotów wrażliwych) ustawy z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw.

Drugim z rozwiązań dedykowanych podmiotom wrażliwym, do których zaliczają się jednostki działające w obszarze pomocy społecznej wymienione na wstępie, jest dodatek dla podmiotów wrażliwych uregulowany szczegółowo w art. 26 ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw.

Dodatek przysługuje ww. podmiotom:

- 1) które ponoszą koszty zakupu węgla kamiennego, brykietu lub peletu zawierających co najmniej 85% węgla kamiennego, peletu drzewnego albo innego rodzaju biomasy, gazu skroplonego LPG albo oleju opałowego, wykorzystywanych na cele ogrzewania, w związku z wykonywaniem przez te podmioty ich podstawowej działalności;
- 2) których główne źródło ciepła jest wpisane lub zgłoszone do centralnej ewidencji emisyjności budynków, o której mowa w art. 27a ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 438 z późn. zm.).

Wniosek o wypłatę dodatku dla podmiotów wrażliwych zawiera obliczenia wykonane na podstawie wzoru określonego w art. 26 ust. 5 omawianej ustawy. Do wniosku załącza się oryginały lub kopie poświadczony urzędowo lub notarialnie za zgodność z oryginałem dokumentów potwierdzających uprawnienie do reprezentowania podmiotów wrażliwych, a także dokumenty sprzedaży będące podstawą do wykonania obliczeń.

Możliwość złożenia wniosku o wypłatę dodatku dla podmiotów wrażliwych została ograniczona w czasie – należy je złożyć **w terminie do dnia 30 listopada 2022 r.** Z kolei wnioski złożone **po dniu 30 listopada 2022 r. pozostawia się bez rozpoznania.**

Szczegółowy tryb procedowania wniosku o dodatek dla podmiotów wrażliwych został szczegółowo opisany w art. 26 ustawy. Wniosek o wypłatę dodatku dla podmiotów wrażliwych składa się w gminie właściwej ze względu na miejsce siedziby podmiotu. Przyznanie dodatku nie wymaga decyzji administracyjnej, lecz odmowa jego przyznania, uchylene oraz rozstrzygnięcie w sprawie nienależnie pobranego dodatku wymagają wydania decyzji administracyjnej.

Informacje przedstawione we wniosku o wypłatę dodatku dla podmiotów wrażliwych składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. Składający wniosek jest obowiązany do zawarcia w nim oświadczenia o zgodności z prawdą danych zawartych we wniosku oraz o niekorzystaniu z dodatku węglowego, o którym mowa w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym, oraz o niezłożeniu wniosku o przyznanie tego dodatku. Wzór wniosku został określony w rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 20 września 2022 r. w sprawie wzoru wniosku o wypłatę dodatku dla niektórych podmiotów niebędących gospodarstwami domowymi z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła (Dz. U. z 2022 r. poz. 1976).

Omawiając kwestie rozwiązań związanych z aktualną sytuacją energetyczną przewidzianych dla podmiotów działających w obszarze pomocy społecznej warto również wymienić ustawę z dnia 26 stycznia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców paliw gazowych w związku z sytuacją na rynku gazu (Dz. U. z 2022 r. poz. 202, 1477, 1692 oraz 1723). Głównym celem ustawy było uruchomienie nadzwyczajnych instrumentów zwiększających bezpieczeństwo energetyczne Polski, a w perspektywie krótkoterminowej wspierających gospodarstwa domowe, mieszkańców budynków wielolokalowych, jak i niektórych odbiorców wrażliwych.

W zakresie ochrony odbiorców paliw gazowych uchwalona ustawa wprowadziła zmiany w ustawie – Prawo energetyczne mające na celu m.in. rozszerzenie katalogu podmiotów objętych ochroną taryfową (art. 62b ustawy – Prawo energetyczne) o niektóre kategorie odbiorców będących podmiotami realizującymi zadania z zakresu użyteczności publicznej, będącymi m.in.:

- 1) **jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej** w rozumieniu art. 6 pkt 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.), w zakresie, w jakim zużywają paliwo gazowe na potrzeby świadczenia pomocy społecznej,
- 2) **noclegowniami i ogrzewalniami**, o których mowa w art. 48a ust. 3 i 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w zakresie, w jakim zużywają paliwo gazowe na potrzeby podstawowej działalności,
- 3) **placówkami zapewniającymi całodobową opiekę** osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, o których mowa w art. 67 i art. 69 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w zakresie, w jakim zużywają paliwo gazowe na potrzeby podstawowej działalności,
- 4) **rodzinnymi domami pomocy**, o których mowa w art. 52 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, oraz **mieszkaniami chronionymi**, o których mowa w art. 53 tej ustawy, w zakresie, w jakim zużywają paliwo gazowe na potrzeby podstawowej działalności.

Rozszerzenie ochrony taryfowej uzasadnione jest szczególnymi zadaniami realizowanymi przez ww. podmioty oraz szczególnie dotkliwymi skutkami wzrostu cen gazu ziemnego dla możliwości realizacji zadań z zakresu użyteczności publicznej.

W celu uzyskania ochrony taryfowej konieczne jest złożenie przez te podmioty oświadczenia potwierdzającego spełnienie przesłanek uznania ich za podmioty realizujące zadania z zakresu użyteczności publicznej, jak również zawierającego określenie szacowanej części paliwa gazowego zużywanej na cele objęte ochroną taryfową oraz wyłączonej spod administracyjnej kontroli cen. Ww. oświadczenia powinny być składane przed zawarciem ze sprzedawcą paliw gazowych umowy sprzedaży paliwa gazowego lub umowy kompleksowej. Co istotne, niezłożenie przez ww. odbiorcę oświadczenia uprawnia sprzedawcę paliw gazowych do niestosowania wobec tego odbiorcy ochrony taryfowej.

W przypadku umów sprzedaży paliwa gazowego lub umów kompleksowych **zawartych na okres dłuższy niż rok odbiorca składa oświadczenia nie rzadziej niż raz w roku.**

Oświadczenia składane są pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. Wzory oświadczeń zostały określone w rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 28 stycznia 2022 r. w sprawie wzorów oświadczeń składanych przez odbiorców paliw gazowych o przeznaczeniu paliwa gazowego w celu skorzystania ze szczególnych rozwiązań w związku z sytuacją na rynku gazu (Dz. U. z 2022 r., poz. 212).

W kontekście omawianego rozwiązania istotnym jest fakt, że **ochrona taryfowa dla ww. podmiotów została przedłużona** - na podstawie ustawy z dnia 17 sierpnia 2022 r. o zmianie niektórych ustaw w celu wzmocnienia bezpieczeństwa gazowego państwa w związku z sytuacją na rynku gazu (Dz. U. z 2022 r., poz. 1723) – **do 31 grudnia 2027 r.** Należy podkreślić, że w przypadku niewprowadzania przedmiotowej zmiany okres ten zakończyłby się z dniem 31 grudnia 2023 r.

Na koniec pragnę zaznaczyć, że Minister Rodziny i Polityki Społecznej na bieżąco współpracuje z członkami Rady Ministrów, ze szczególnym uwzględnieniem Ministra Klimatu i Środowiska, pod kątem możliwości wsparcia osób najuboższych oraz jednostek działających w obszarze pomocy społecznej w związku z sytuacją na rynku paliw stałych i ciekłych. Jednostki organizacyjne pomocy społecznej są jednostkami działającymi na rzecz osób znajdujących się w trudnych sytuacjach życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Wsparcie tych jednostek jest szczególnie istotne społecznie i powinno być oparte na realnych, systemowych rozwiązaniach, gwarantujących jego spójną i systematyczną realizację.

Z poważaniem

Grzegorz Rak
Zastępca Dyrektora
Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej
(podpisano elektronicznie)

Otrzymują:
1. Adresat;
2. Aa.